

Ortnamn i Storvallen med omnejd.

av
Kjell Bengtsson

Platsangivelserna i det följande göres med hjälp av kartan Fjällen kring Storlien, tryckt 1962 i skala 1:50 000. Den kallas karta A. Dessutom utnyttjas karta B lantmäterikarta i skalan 1:50 000 av år 1846.
C konceptkarta 65 Dufed i skalan 1:50 000 uppmätt 1901-1902.
D högfjällen i södra Jämtland 1:100 000 1923.
E svenska fjällkartan blad 10, 1:100 000, 1944.
F svenska fjällkartan blad 10, 1:100 000, 1956.
G fjällen kring Storlien, 1:100 000, 1954.
H fjällen kring Storlien, 1:100 000, 1964.

Bergvallen, en tidigare fåbod tillhörande Storvallen, den låg ca 1 km SSV Rekdalshöjden i dalen nedanför den branta sluttningen.

Bergvallstjärn, den stora tjärnen ca 700 m S Rekdalshöjden och Ö Bergvallen.

Björn, har fått sitt namn efter en ägare, normannen Björn Larsson Bjertem. Den är en av de tre första gårdarna i Storvallen och ligger "mitt i byn" Ö Storvallsgården. På kartan C finns endast dessa tre äldsta gårdar utsatta. Den äldsta delen av Biörns var ursprungligen en lada på Övervallen.

Bringbäcken, ett annat namn på Lillbäcken, namnet kommer av att sluttningen påminner om en bringa.

Brumon, dvs mon vid bron, en triangelformad myr med basen längs E 75 från Storbacken till avtagsvägen in i Storvallen (busshållplatsen) och spetsen vid den gångbro som går över Tävlan, och som ligger strax intill Storbäckens inflöde. Där finns också ett vadställe över Tävlan.

Butjärn, namnet anger på karta B den sydligaste av Svarttjärnarna.

Bäveravan, 500 m SV bron över Enan på leden Rundhögen—Blåhammaren.

Bäverhålan, -ön, ligger V Bäveravan. Där har tidigare funnits bäver.

Enbogen. Man skiljer på Övre eller Södra Enbogen, som går runt Bustvalen, och nedre eller Norra Enbogen, som V Rekåns inflöde i Enan gör en sväng mot NV.

Enbogens nybygge, det ursprungliga namnet på Rundhögens fjällstation. Namnet finns ännu på karta D.

Farfarstjärn, den största av de tjärnar, som rinner av genom Kvarnbäcken. Den ligger ca 550 m SSV första K i Kvarnbäcken. Farfar är Anders Jonsson på Oppigården. Han inplanterade fisk i Farfarstjärn och Bergvallstjärn.

Farmorsflon, en mindre myr ovanför Vallien och mellan Lusthögen och Kaffehögen.

Finnbudalen, dalen SV Södra Svarttjärn. Landsvägen går numera genom Finnbudalen. Den har fått sitt namn av att lapparna här hade en bod. Senare fick dalen namnet Paradiset av turisterna, enär den innan landsvägen drogs fram, var en skyddad och solig övningsplats för skidåkare. 1828 kallades platsen Gammal-vallen och tilldelades Storlien vid awittringen.

Finntöknäset, det näs som ligger NV skärningspunkten mellan Tävlan och E 75, och som kilformigt skjuter ut från höjdsträckningen i V mot den stora myren och med sin spets i Ö når fram till Tävlan. Denna östra spets reser sig sockertoppsliknande och kallas Mulmäla. Finntöknäset har fått sitt namn efter en lappgumma som brukade hålla till här med sina djur.

Finnvalen. Vid Finnvallklumpen på karta A har legat en vall som utnyttjades av lapparna. Det fanns en annan finnval på höjdpatriet mellan kartans Finn-vaFsbäcken och Näveråsbäcken. Den kallades vanligen Lilla Finnvallen och låg intill punkt 755 på kartorna E och F och namnet Finnvallen finns utsatt på kartorna C och D. Öster om de båda här nämnda vallarna har funnits flera finnvallar.

Fiskbäcken, den bäck som rinner parallellt med Tävlan och mynnar ut i Enan strax N Tävlands mynning i Enan.

Flon, den myr som ligger omedelbart S KFUM-scouternas fjällstuga. Skidspåret till Blåhammaren går över myren.

Furubacken, ca 300 m SO Nerigården och SV E 75. Söder om backen flyter en vassleback.

Gammelträken, den korta bäck som rinner till Enan från en tjärn 1200 m V bron över Enan på leden Rundhögen—Blåhammaren.

Gammelvallen, en fåbodvall som låg ca 2 km S Farfarstjärn och ca 1500 m SSO Rekdalsvallen. Vid awittringen 1831—33 tilldelades den Storvallen. Namnet Gammelvallen har ibland också använts som beteckning på Övervallen och var 1828 namn på Finnbudalen.

Getlian, en hårdvall intill berget ovanför Rekdalsstugan. Marken var så hård att vallpojckarna kunde rista in sina namn med stora bokstäver, och dessa förblev synliga under många år. En bäck rinner vid Getlian.

Gryten, en fiskrik tjärn 3 km V bron över Enan på leden Rundhögen—Blåhammaren. Den ligger alldeles intill Rekån.

Gråmyren, ligger Ö stora landsvägen och strax ovanför Shell bensinstation. Den kallas också Lillgråmyren.

Grönljarna, slätterplatser mellan Farfarstjärn och Rekdalsvallen.

Grönloken, ett sankt område intill E 75 och Ö Storbacken.

Gulliksbacken, höjden S E 75 och omedelbart V Enan. Nedanför backen ligger Gulliks-gården, troligen den äldsta i Enkroken och uppkallad efter nybyggaren Gullik Olsson.

Gullmyren, ligger på slutningen mot Tävlan och Ö gula spåret från Storlien till Storvallen. Den ligger intill de stugor som byggdes 1968 och som då var den östligaste bebyggelsen.

Hansbäcken, rinner söderut och mynnar i Tävlan omedelbart Ö korsningen med E 75.

Hansmyrarna, ligger på slutningen från valen mellan E 75 och Storbäcken ned mot Tävlan. Gula spåret går genom en av Hansmyrarna och Ö dessa ligger Gullmyren.

Hermobäcken, har sina källor Ö Bergvallstjärn och rinner åt NO mot Tävlan. Strax innan den når Tävlan, ligger på dess norra sida den centrala delen av

Hermovallen, en fåbodvall som låg SV Tävlan och sträcker sig från den sydligaste av de stugor, som ligger S Södra Sandtjärn, fram till det ställe, där den tränga dalen mynnar ut i myrarna N Finntöknäset. Namnet kommer av det korta gräs, hära, som har en växtplats på denna vall.

Hästsoktjärn, den hästskoformade tjärn som ligger 200 m SSV Rekåns utflöde i Enan.

Höjbäcken, kommer från slutningen S Stora Visjövalen och mynnar ut i Tävlan ca 2 km OSO Storvallen och omedelbart Ö kartans Näveråsback.

Höjbäcksvadet, ett vadställe över Tävlan strax intill Höjbäckens inflöde.

Höjbäcksåsen, ligger intill Høj bäcken.

Jamlimyren, ligger S Flon och sträcker sig från Styggdalens mynning fram till Finnvallbäcken.

Jo-Flaten, annat namn på Järvbäcksvallen.

Johanhögen, en sandkulle som ligger mitt i en gip, som myren gör mot V in i höjddpartiet strax S Hermovallen. Den har fått sitt namn efter lappen Johan, som var känd för skicklighet i träslöjd, och brukade sitta på denna kulle och slöjda.

Järvbäcksvallen, har fått sitt namn av att man jagade järv på platsen. Fåboden byggdes av norrmannen Joen Nilsson från Tevledalen, därav även namnet Jo-Flaten.

Kaffehögen, ett med röse försett framskjutande höjddparti V Styggdalen, ligger ca 1 km SSV Storvallen och ca 1 km SSO Övervallen. När solen stod rätt över Kaffehögen var det i gamla tider tid för rast. På kartorna E, F och G är platsen markerad som punkt 712.

Kleven, branten och klyftan nedanför Ernstkumlet på vägen till Brudslöjan.

Klevsjön, ligger intill Kleven och framme vid riksvägen. N Klevsjön ligger landets högst belägna banvaktstuga, kallad Fjällstugan.

Klippefjäll, nuv. Stenfjället.

Knollen, ett äldre namn på Ernstkumlet.

Köjbäcken, rinner i sydlig riktning och mynnar ut i Tävlan mellan ä och v på karta A. Den ligger således mellan Höjbäcken och Enkroken. Den har fått sitt namn av den koja som vallpojckarna byggt omedelbart Ö bäcken.

- Kojmyren**, en långsträckt myr i SV—NO riktning med sydligaste delen nere vid Tävlan. Kojbäcken rinner genom myren.
- Kvarnbäcken**, försörjde Övervallen med vatten samt drev en kvarn. Den kallas också Storbäcken. Under senare tid har gjorts ett försök att driva ett elverk med hjälp av bäcken. Kvarnhuset står nu V Björns.
- Lannmätardalen (Lantmätar-)**, den svacka i vilken Kvarnbäcken rinner från Farfarstjärn till i höjd med Lusthögen. Den är uppkallad efter den lantmätare som skötte laga skiftet 1901.
- Lilla Sandtjärn**, ett namn 1828 på Södra Sandtjärn.
- Lillbäcken**, en bäck som rinner ca 400 m Ö den Storbäck som kommer från Stora Visjövalen.
- Lillgrubba**, se Storgrubba.
- Lillgråmyren**, se Gråmyren.
- Lillstugan**, se Oppigården.
- Lilltevedalen**, Storvallens egentliga namn. Det har även skrivits bl a Lill Tivedalen, Lill Tifvedalen, och Tiverdalen. Även i dag finns namnet i flera former. Den vanligaste synes vara Teve, men under norskt inflytande har också formen Tevle blivit vanlig. Man hör också formen Tevel.
- Lilltevevallen**, en fåbodvall ca 900 m SSV Södra Svarttjärn och mellan landsvägen och Övre Täveforsen. Vid avvittringen 1831—33 tilldelades den Storvallen.
- Lilltjärn**, ett annat namn på Rundtjärn.
- Lusthögen**, höjden och slutningen ca 1 km VSV Storvallen och omedelbart intill Övervallen. Kvarnbäcken flyter på norra sidan av Lusthögen. I gamla tider var det en samlingsplats för ungdomen, senare har den använts för övningar i utförsäkning och då kallats teknikbacken.
- Långstarmyren**, ligger Ö Gullmyren.
- Lång Tjern**, användes 1828 som namn på Stallsjön.
- Lövhögen**, ligger vid järnvägstunneln och banvaktsstugan Fjällstugan SSV Ernstkumlet.
- Lövhögstjärn**, ligger intill Lövhögen.
- Mellangråmyren**, den myr som ligger vid gamla landsvägen Storlien—Storvallen och ovanför Gråmyren (Lillgråmyren).
- Mittimyra**, ett gammalt namn som troligen åsyftar en myr intill Gullmyren.
- Moan**, en hervall SO Grönloken och intill E 75. På andra sidan denna ligger Furubacken.
- Mulmäla**, en nipa som utgör den östra änden av Finntöknäset.
- Nedre Sandsjön**, ett äldre namn på Norra Sandtjärn.
- Nedre Täveforsen**, en fors ca 200 m ovanför Tväråsbäckens inflöde i Tävlan.
- Nerigården**, den nordligaste av de tre ursprungliga gårdarna i Storvallen, ligger nu nära landsvägen. Den har även kallats Utigården, vilket troligen är det äldre namnet.
- Nils Ols-högarna**, ett lappviste i Rekdalen, ligger Ö Storrundshaugen på västra sidan av Rekån och ca 1 km SSV Rekdalsvallen. Nils Olofsson tillhörde den lappfamilj, som hade beten i dessa trakter då den fasta bosättningen började.
- Nor-i-Vala**, se Visjövalen.
- Nyvallen**, en fåbodvall ca 2 km SO Storvallen. E 75 skär nu genom vallen som använts som grustag vid vägbygget. 1828 kallades Nyvallen för Lill finne vallen. Samtidigt användes namnet Nyvallen för Storbacken, som den gången var en fåbodvall.
- Ny vallsbäcken**, en bäck som rinner från Nyvallen till Tävlan. Den finns ej utsatt på kartan A men finns på kartorna C, D, E och F.
- Näveråsbäcken**, kartans Näveråsbäck heter Sandbäcken. Den riktiga Näveråsbäcken rinner ut i den slinga som Tävlan gör mot SV mellan ä och v på karta A. Bäcken kommer från Näveråsen, som ligger NO E 75 och 2,5 km V Enkroken.
- Olamoslettet**, det icke skogklädda området vid den östligaste skidbacken NO Rundtjärn och NV Högfjället. Det är gammal betesmark. Området kallas numera Fjällsången.
- Olof Jonssons Nybygge**, ett namn på Enkroken på karta B.
- Oppigården**, den sydligaste av de tre ursprungliga gårdarna i Storvallen. Det var en torvtäckt stuga som revs, då Storvallsgården skulle byggas på samma plats. Denna stuga hade långt tidigare ersatts av en bättre, som nu går under namnen Rödstugan, Lillstugan och Annexet.
- Paradiset**, se Finnbudalen.

- Paviljongtjärn**, namnet på Topptjärn Ö Storlien under den tid då man hade skjutbana över tjärnen. Dans ordnades i paviljongen.
- Per Olsvallen**, ligger mellan Enan och artilleristernas karolinermonument. Vallen har uppkallats efter en norman.
- Pikstenen**, ett stort stenblock SV sydänden av Styggdalen. Den var vägmärke vid stigen från Storvallen till Gammel-vallen i Rekdalen. Blocket står snett ned i marken, och sägnen förtäljer att det kastats dit av en jätte vid varspasel.
- Postberget**, ett framskjutande höjdparti ovanför Gammelvallen. På platsen fanns under många år ett värn för skyttar under älgjakten.
- Potatisbacken**, ligger ca 500 m. VNV Storvallsgården. Den har fått sitt namn av att den erbjöd minsta risker för frostsador vid potatisodling. Kallas också Åkerbacken.
- Rekdalshöjden**, namnet bör endast användas om själva toppen.
- Rekdalsvallen**, en fåbodvall ca 4 km S Rekdalshöjden och ca 2 km SV Farfarstjärn. Den ligger på östra sidan av Rekån och har Nils Olshögarna snett emot sig.
- Rundhögen**, den på kartan utsatta Rundhögens fjällstation hette ursprungligen Enbogens nybygge. Namnet kommer från den SV stationen belägna, i trakten vitt synliga höjden, Storrundhögen. Namnet Lillrundhögen har använts om den kulle SV skärningen Tävlan— landsvägen, där JHF nu har sitt semesterhem.
- Rundhögsmyren**, då Jamlimyren upphör i höjd med Finnvallbäcken fortsätter dock myrarna bort mot Rundhögen, varvid namnet ändras till Rundhögsmyren.
- Rundvallen**, kallas för Finnvallklumpen på kartorna E, F, G och H.
- Rundtjärn**, namnet användes på karta B om den tjärn, som ligger N järnvägen och mellan Norra Sandtjärn och slalombäckarna.
- Räv-vassla**, en kallkälla ca 500 m VNV Storvallsgården och i svackan S Potatisbacken. Namnet kommer av den rävjakt som ofta ägde rum på platsen. Den farfar, som givit namn åt Farfarstjärn, brukade sätta ut en rävsax med en getföt som ätel.
- Sandbäcken**, namnet på kartans Näverås-bäck. Den uppkommer genom att två bäckar rinner samman. Den västligaste av dessa kallas Storsandbäcken och den östligaste, som ligger i en djup ravin intill Nyvallen, kallas Lillsand-bäcken.
- Sandtröarna**, området där den nordligaste av de tre stugorna S Södra Sandtjärn ligger. Tröa är ett område, ev inhägnat, där djuren trampar ikring. När hästarna fick gå lösa, sprang de gärna till Sandtröarna men också till Hermovalen eller Gammelvallen.
- Sevedholm**, en jaktstuga S hängbron över Enan på leden Rundhögen—Blåhammaren. Namnet finns utsatt på kartorna E, F, G och H. Platsens ursprungliga namn är Tömmeraasöja, det kommer troligen från gården Tömmeraas i Meråker, som hade slättern.
- Skansbäcken**, flyter ut i Enan ca 1,5 km NNO Enkroken och således mellan Fiskbäcken och Vallbäcken.
- Skansforsen**, en fors i Enan där Skans-bäcken rinner ut.
- Skäfteshögarna**, två låga kullar på norra sidan av Tävlan ca 800 m SO en bro över Tävlan. På myren V Skäfteshögarna fanns ännu 1970 en stång från myrslättern. Namnet kommer av att man här skördade skäfte.
- Skorran**, Skur dalshöjden.
- Skurdal**, tidigare även Skördal, anger att Skurdalsbergen är starkt sönderskurna.
- Stora Sandtjärn**, ett namn 1828 på Norra Sandtjärn.
- Storbacken**, en kulle omedelbart NO E 75 och Nerigården. Det är denna kulle, eller ev området omedelbart V kullen, som på en karta 1828 benämnes Fåbode vall Nyvallen kallad. Vid avvittringen 1831—33 tilldelades vallen Storvallen.
- Storbäcken**, namn på tre olika bäckar, dels Kvarnbäcken, dels den bäck, som kommer från Stora Visjövalen och rinner genom en av Hansmyrarna nära gula spåret, dels den bäck som rinner upp S Storkluken och flyter österut förbi Nilsolshögarna till Rekån.
- Storbäckstjärn**, ett annat namn på Farfarstjärn.
- Storbärflon**, en mindre myr mellan Lusthögen och Kaffehögen. Den ligger alltså intill Farmorsflon och har fått sitt namn av att det växte stora och vackra bär på myren.

- Storgrubba**, en kraterliknande fördjupning (dolin) på ca 50X100 m mitt emellan Rundhögen och Enkroken och intill gamla vägen. I närheten ligger Lillgrubba. En liknande dolin (diam. ca 30 m) finns på åsen 1 km S Järv-bäckvallen.
- Storlien**, ett nybygge på den ursprungliga boplatzen nedanför slalombäckarna.
- Storgråmyren**, ligger vid gamla landsvägen Storlien—Storvallen. Den ligger ovanför Mellangråmyren och sträcker sig ned mot det ställe där landsvägen går in i Finnbudalen.
- Stormyra**, den myr V E 75, som sträcker sig från Lillrundhögen i söder runt Finntöknäset till Lilltevedatsvallen i norr.
- Styggdalen**, den klyfta som skjuter in i nöjdpardiet S Storvallen. Spåret mot Blåhammaren går på östra sidan av Styggdalen.
- Styggdalsbäcken**, rinner från Styggdalen norrut och ned i svackan V Storvallen. Den får där tillflöden från en rad källor och får därför i sitt nedre lopp namnet Vasslebäcken samt rinner ut i Tävlan intill korsningen Tävlan—landsvägen.
- Sågbäcken**, se Tvårsbäcken.
- Södermansgården**, ett senare namn på Björns.
- Tjyvmyråsen**, ligger N Vallbäcken och sträcker sig österut från vägen Enkroken—Fjällmejeriet.
- Tvårsbäcken**, rinner omedelbart V avtagsvägen från E 75 till Rundhögens fjällstation. I övre delen av bäcken har legat en såg, och den kallas därför också Sågbäcken.
- Tvårsån**, ligger N E 75 och avtagsvägen till Rundhögens fjällstation samt följer västra sidan av Tvårsbäcken.
- Tävljetjärn**, 500 m SO R.r. 159 A på Lill-kluken. Den är på mitten 17 m djup och därmed tjärnen med högsta vattendjupet. Lilltävlan kommer från denna tjärn.
- Tömmeraastjärn**, ligger 200 m V Sevedholm. Den är ej utsatt på karta A, men finns på kartorna D—H.
- Tömmeraasöja**, se Sevedholm.
- Utigården**, se Nerigården.
- Vallbäcken**, N Enkroken, två fåbodar har legat Ö vägen till Fjällmejeriet och S Vallbäcken. Den ena fåboden är markerad på avvittringskartan 1831—33.
- Vallien**, den lid som sträcker sig SO från Övervallen i riktning mot Styggdalen. Nedanför liden flyter Styggdalsbäcken.
- Vargbäcken**, ett biflöde till Finnvallbäcken. Den korsar blåhammarspåret ca 200 m S Styggdalens sydspets och kan på våarna översvämma detta. Bäcken har fått sitt namn av att vargen rev många får i detta område.
- Vargli**, ligger i Rekdalen ca 200 m V Gammelvallen och mellan två bäckar, som rinner samman nedanför liden. Gammelvallen tog sitt vatten ur den östra bäckarmen.
- Vasslebäcken**, se Styggdalsbäcken.
- Visjövalen**, ett namn som ej använts i bygden. De på karta A utsatta Stora och Lilla Visjövalen har kallats Storvalen och Lilla valen. De har också kallats Östest och Västest. Namnen bör endast användas om de skoglösa områdena kring topparna, varför det är oegent-Hgt att säga att den nya fritidsbebyggelsen vid Tävlan ligger på Visjövalen. Däremot användes uttrycket Nor-i-Va-la (valen i norr) om hela den höjdsträckning, som ligger norr om byn och Tävlan. Namnet anger inte något klart begränsat område men kan anses gälla för sträckningen från E 75 fram till omkring Højbäcken dvs till Stora Visjövalen.
- Åkerbacken**, ett annat namn på Potatisbacken.
- Åsvallsättern**, | en fåbod som låg NO Norra Åsvalltjärn i björkskogen Ö Västra Fjällan.
- Övervallen**, den ursprungliga bosättnings-platsen i Lilltevedalen—Storvallen. Den ligger Ö Kvarnbäcken där denna efter sitt branta lopp nedför sluttningarna i V svänger mot N. I beskrivningen till en karta 1828 uppges att det fanns två nybyggen. På avvittringskartan 1831—33 finns två hus markerade. Lappmannen Anders Nilsson-Renander uppgav i en skrivelse 1831, att han där hade en tvåvånings stugubyggnad, Stall, Fåhus och Foderbod samt vedskjul. Han uppgav vidare att hans fader, Fjellmannen Nils Olofsson, omkring 1816 börjat bygga i och vid Täverdalen. Enligt traditionen skulle bebyggelsen ha börjat redan på 1790-talet och överflyttningen till de nuvarande boplatserna ha skett för att man skulle vara bättre fredad för vargarna.
- Övre Tävforsen**, den fors som Tävlan bildar ca 1 km SO stugorna S Södra Sandtjärn. Den ligger således mellan Johanhögen och Lilltelevallen.